

► Поміркуйте, коли вживання дієприслівникового звороту обмежене.

Дослідження-характеристика. Запишіть речення, розставляючи розділові знаки та знімаючи ризики. Поясніть, як виділяються на письмі одиничні дієприслівники. Прокоментуйте правопис дієприслівників з **не**.

Позолочені кришталеві вироби миють без мила в теплій воді споліскуючи в розчині синьки або оцту і натираючи до блиску лляною тканиною.

Удосконалюючись технологія виробництва кришталю з кремнієвого піску стала включати в себе додавання борної кислоти, сполук миш'яку і сурми.

Додаючи у скло кадмій отримують червоний кришталю.

Не/оволодівши здатністю відчувати кришталю не можна стати добрим майстром. Декорують кришталю золоченням уставляючи тонку золоту фольгу між шарами скла.

Не/хтуючи правила грамотного догляду за кришталевими виробами ви втратите можливість насолоджуватися його ніжним дзвоном і грою світла на тонких гранях.

Морфологічний розбір. За алгоритмом, уміщеним у підручнику, виконайте морфологічний розбір дієприслівників *удосконалюючись, не оволодівши*.

◆ Кришталю зі своєю довершеною, бездоганною красою є об'єктом для натхнення художників, поетів, композиторів. Подивіться на картину Надії Болгової «Натюрморт з кришталевою кулею»². Як бачимо, кришталю теж надихнув

² Джерело: <http://nadiartstore.blogspot.com/>

мисткиню, і ми з вами маємо можливість споглядати чудовий витвір мистецтва.

► З'ясуйте за тлумачним словником значення слова *бриніти*. (1. Утворювати дзвенячий протяжний звук; дзвеніти. 2. Яскраво вирізнятися своїм кольором при цвітінні, дозріванні. 3. Блищати, виблискувати.) У якому з трьох значень виступає дієслово у сполученні з іменником *кришталю*? Знайдіть дієслова-синоніми до слова *бриніти*. Утворіть спільнокореневі дієприслівники. Напишіть стислий відгук на розглянуту картину Н. Болгової, увівши дієприслівникові звороти з утвореними словами.

Рефлексивно-оцінювальний етап.

Звучить аудіозапис пісні Наталії Май «Кришталеві роси»³.

Інтерактивна вправа «Незакінчене речення».

Я знаю Я вмію Я навчився Я усвідомив

Домашнє завдання. Скласти невеликий твір, використовуючи дієприслівникові звороти й одиничні дієприслівники.

³ Джерело: <http://musofon.com/search/Наталия%20Май>

Антологія одного вірша

* * *

сприймаю кожен день свій як останній
крізь душу сію мальву і зорю
збираю в серці миті невблаганні
горю

кленовий вітер обрїй мій колише
немов колиску згублену чиюсь
розгойдуюся вище вище й вище
свічусь

чомусь бракує тиші для польоту
земне тяжіння надто вже земне
і губить осінь пізню позолоту
як ти мене

розтріпані у доленьки вітрила
надломлені і втомлені пісні
цей світ яким обпалено вже крила
він хто мені?..

Світлана КОСТЮК,
учитель Будятичівської ЗОШ
Іваничівського р-ну Волинської обл.